

Det Norske Travelskaps Domskomiteé

Kjennelse saksforberedende møte

Sak nr. : 03/2015

Dato : 14.10.2015

Saksøker:

Det Norske Travelskap v/
Skandinavisk Dopingkomité
Postboks 194 Økern
0510 Oslo

Prosessfullmektig:

Advokat Gunnar Kaspersen
Postboks 194 Økern
0510 Oslo

Saksøk:

Travtrener Bo Westergaard
Holtveien 1
2040 Kløfta

Prosessfullmektig:

Advokat Gunnar-Martin Kjenner
Kongleveien 26
0860 Oslo

Domskomiteéens sammensetning.

Domskomiteéen ble satt med følgende medlemmer:

Jens Kr. Grønsand, leder
Inge Tonholm
Per Dag Hole

Ingen av Domskomiteéens medlemmer erklærte seg inhabile og forhandlingene ble erklært lovlig satt.

I sitt tilsvare datert 15.08.2015 har Bo Westergaards prosessfullmektig, advokat Gunnar-Martin Kjenner, fremsatt habilitetsinnsigelser mot flere personer som har deltatt i forberedelse av saken, samt innsigelser mot Skandinavisk Dopingkomité (heretter SDK) anmelderkompetanse og dopingreglementets gyldighet.

Innsigelsene ble behandlet på et saksforberedende møte den 23. september 2015. I tillegg har DK mottatt prosesskrift fra partene, datert 05.10.15 (adv. Kaspersen) og datert 09.10.15 (advokat Kjenner).

Prosessfullmektigene holdt innledningsforedrag.

SDK representant, Anne Wangen og Bo Westergaard avga partsforklaringer.

Følgende vitner avga forklaring:

1. Professor Birgit Ranheim, Norges Veterinærhøyskole (Leder UUD)
2. Veterinær Lise Westergren
3. Veterinær Maja Winterfeldt
4. Veterinær Henriette Andersen

De muntlige forhandlingene ble avsluttet med prosedyre av prosessfullmektigene

Bo Westergaards prosessfullmektig, advokat Gunnar-Martin Kjenner har i det alt vesentlige anført følgende:

DNT foretok en totalrevisjon av sitt lovverk i tiden frem til 2007. Ny lov ble vedtatt av DNTs generalforsamling i 14.04.2007 og DNTs lov trådte i kraft 01.07.2007. Loven ga styret i DNT kompetanse til å utarbeide Dopingreglement som trer i kraft etter at de er godkjent av Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement.

Siste endring i Dopingreglementet ble i følge Dopingreglementet 2015 vedtatt av styret i DNT 13.12.2014. DNT provoseres til å dokumentere når Dopingreglementet 2015 ble godkjent av Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement.

Det følger av DNTs lov Kapittel 12, saksbehandlingsreglene, at kun styret i DNT har kompetanse til å anmelde saker til DK. Verken travlag, travforbund, enkeltmedlemmer, utvalg eller utenforstående har kompetanse til å anmelde saker til DK.

Etter DNTs lov § 12-3, 3. ledd kan *beslutning om anmeldelse* i dopingsaker overdras til et godkjent påtaleorgan. Bestemmelsen må forstås som et råd fra et faglig utvalg til styret i DNT. Det fremgår av § 13-3, 3. ledd at enhver anmeldelse i henhold til § 13-4, 3. ledd fortsatt skal sendes DNTs styre for godkjenning, og det er styret i DNT som skal sende anmeldelsen til DK. Kompetansen til å anmelde saker ligger hos styret alene og kan ikke delegeres til utvalg eller andre. Hvis § 12-3, 3. ledd skal forstås på en annen måte, er det en uakseptabel motstrid i bestemmelsen.

Anmeldte anfører at han må frifinnes pga saksbehandlingsfeil. Anmeldelsen er ikke sendt inn til DK av styret i DNT som er det kompetente organ til å sende inn anmeldelser, og det er ikke dokumentert at styret i DNT vedtok å anmelde anmeldte.

Anmeldte anfører at utredningen ikke kan legges til grunn for DKs avgjørelse pga inhabilitet.

Etter DNTs lov er en person inhabil til *både* å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse *og* til å treffe en avgjørelse i de tilfellene som er nevnt i § 2-8, 1. og 2. ledd. I foreliggende tilfelle kommer § 2-8, 2. ledd om «andre særlige grunner» til anvendelse på UUDs medlem Lise Westergren. Hennes deltakelse som medlem av UUD kan innebære et særlig tap eller ulempe for anmeldte, jfr. DNTs lov § 2-8, 2. ledd.

I den tiden anmeldte var travtrener i Danmark, fikk han noen norske hester inn på stallen for trening. Etter kort tid viste det seg at hestene ikke var i helsemessig tilfredsstillende form. Veterinærbehandlingen i Norge var utført av veterinær Lise Westergren som har foretatt den videre utredningen som utvalgsmedlem sammen med utvalgets leder Birgit Ranheim. Som følge av den nevnte saken, har anmeldte og Lise Westergren hatt et anstrengt forhold.

I tillegg kom Birgit Ranheim med sterkt nedsettende bemerkninger om anmeldte og hans virksomhet i samtaler med de tilstedeværende. Hun ga et klart inntrykk av å være forutinntatt i forhold til anmeldte.

Anmeldte anfører at Lise Westergrens forhold til anmeldte har påvirket hennes vurderinger og standpunkt, jfr. DNTs lov § 2-8, 4. ledd. Utvalgets uttalelse kan ikke benyttes i saken og må fjernes fra sakens dokumenter. Inhabilitetsinnsigelsen mot utvalgets rapport styrkes ved Birgit Ranheims forutinntatte holdning til anmeldte. Utvalget som sådan var følgelig inhabil.

Inhabilitetsinnsigelsen gjøres også gjeldende for Anne Wangen, sjefsveterinær i DNT. Hun er medlem av SDK og deltok i behandlingen som utvalgsmedlem i saken til anmeldte, jfr. «Anmälan» datert 04.07.2015. Hun var veterinær for anmeldte ca. det første halve året etter at han etablerte seg som travtrener i Norge.

Konsekvensen av inhabilitet er at utredningene foretatt av UUD ikke kan legges til grunn for behandlingen i DK og DKs avgjørelse. Anmeldte krever utredningen fjernet fra saken. Det må foretas en ny utredning av faglig kompetente personer som er habile i foreliggende sak.

SDK Prosessfullmektig, advokat Gunnar Kaspersen, har i det vesentlige anført:

Dopingreglementet av 2015.

Av Lov For Det Norske Travselskap §16-1(2) fremgår det at «Fremtidige endringer i Dopingreglementet skjer med virkning fra det tidspunkt Styret i DNT bestemmer, jfr. kapittel 13» Dette innebærer at Det Kongelige Landbruks-og Matdepartement ikke skal godkjenne fremtidige endringer, etter at kap. 13 med tilhørende Dopingreglement er blitt godkjent første gang.

Anmelderkompetansen.

Anmelder kan ikke se at det her foreligger noen saksbehandlingsfeil fordi:

På generalforsamlingen i Det Norske Travselskap den 26. og 27.april 2014 ble følgende endringer av DNT`lov §12-3 vedtatt:

« Styret i DNT kan vedta en beslutning om anmeldelser i saker som angår DNTs dopingreglement kan overdras til godkjent påtaleorgan. Sistnevnte kan ha utenlandsk sammensetning»

Under sak 15-1/15 den 15. februar 2015 fattet styret i DNT følgende vedtak:

« DNT styret vedtok at beslutninger om anmeldelse i saker som angår DNTs dopingreglement overdras til Skandinavisk Dopingkomite med umiddelbar effekt.»

Det vises i denne sammenheng til Dopingreglementets § 22(1) og (3):

«Styret i DNT kan inngå avtale om hel eller delvis overføring av kontroll og påtalekompetanse knyttet til dopingsaker (§22(1)). Overføring av påtalekompetansen innebærer at DNTs samarbeidende organ gis myndighet til å fatte påtalemessige avgjørelser i medhold av dopingbestemmelsene, herunder adgang til å opptre som part i dopingsaker for DNTs Doms-og Apellkomite`. (§ 22(3)).

Inhabilitet.

Når det gjelder anførslene om at Lise Westergren er inhabil saken vil en bemerke følgende:

Lise Westergren har vært hesteveterinær i ulike distrikter i 20 år. Med 2000 journalnummer i året har hester som hun har behandlet kommet til alle landets trenere. Mange har blitt

forbedret i ny regi, være seg miljøbytte eller flinkere veterinærer. For henne går dyrehelse foran yrkesstolthet. Etter eget utsagn er hun spesielt kjent for å innhente second opinions der dette måtte være nødvendig. Hun har også anbefalt hesteeiere å sende hest til Bo Westergaard under den tiden han drev i Danmark, av årsaker som problemer med piggføre,rygg/bekkenproblemer som hun mente bedre kunne kontrolleres med galopp/ridetrening på sommerbaner i Danmark. Det er således totalt ukjent for henne at hun og Westergaard skulle ha et anstrengt forhold som påstått.

Når det gjelder samtalen med Maja Winterfeldt på stall Westergaard ble hun etter sigende spurt om hun hadde noen formening om ryktene som gikk i miljøet, og hun ble fortalt at flere personer påsto at de hadde fått tilbud om å kjøpe DMSO av Westergaard. Dette er sagt av mange personer i ulike regioner og på ulike nivåer i sporten, oppdrettere, amatører og trenere. Det har vært snakk om DMSO i kanner tatt inn fra Danmark. Hun ble også spurt om hun trodde det befant seg DMSO fra andre kilder enn henne selv på gården. Lastebilen har aldri vært nevnt, den skal være gjennomgått som en del av gården. Maja Winterfeldt skal ha svart benektende på dette.

Det er riktig at Lise Westergren traff Bo Westergaard på en stall 10.juni 2010 . Hun hadde lovet ryggbehandling på en hest, men hun var litt klønete da hun hadde brukket høyre langfinger dagen før. Bo Westergaard var da på stallen da hun kom og ville vite hva hun brukte. Dette forklarte hun, og han sa at han foretrakk å blande DMSO med hestens eget blod, og deretter injisere i punkter på hver side av ryggen. Westergren repliserte da at han vel mente at det var dyrlegen som gjorde dette, men hun fikk som svar at det gjorde han selv. På det tidspunkt var han trener i Danmark, og der skal det ikke være uvanlig med mye eierbehandling på produksjonsdyr, så hun regnet med – da han fortalte det – at nå var dette kommet til hestesiden også. Bo Westergaard fortalte henne at han gjorde dette rutinemessig. Med tanke på at Lise Westergren ikke synes at det var så rart at det var egenbehandling i Danmark, anser hun seg selv ikke som forutinntatt. Det spesielle i ettertid sett med hennes øyne er at Bo Westergaard har tatt kontakt med den aktuelle stallen og fortsatt husker hvilken hest det var snakk om den 10. juni 2010 .(Bjørn Rishaug/Cantabs Gal). Dette ble aldri sagt av Lise Westergren i samtalen med Maja Winterfeldt.

Sett fra anmelders side kan en ikke se at ovennevnte samtale skulle medføre inhabilitet for Lise Westergrens vedkommende. Hennes vurderinger og standpunkter har ingenting med hennes forhold til anmeldte å gjøre. Det er kun opplysninger som ble gitt under utredningen, sammenholdt med mengden av DMSO funnet i hestene som denne saken omhandler, som etter hennes syn ikke harmonerte, og som dannet grunnlag for hennes vurdering.

Hva Anne Wangen angår har hun hatt en stor del av landets travtrenere som kunder mens hun arbeidet som veterinær og før hun ble ansatt i DNT. Dette gjelder også Bo Westergaard. Hun hadde ham som kunde i perioden januar til mars det året han etablerte seg i Norge (2014) med 3-4 besøk pr. måned. En har vanskelig for å se at det kan gjøres inhabilitetsinnsigelser for Anne Wangen på bakgrunn av dette.

Hva Birgit Ranheim angår medfører det ikke riktighet at hun skal ha kommet med noen nedsettende bemerkninger om Westergaard i andres påhør. Det riktige er at hun har påpekt overfor Westergaard kritikkverdige forhold rundt hans medisineringslurv og egenmedisinering, uten at en kan se at dette er med på å skape noe forutinntatthet med inhabilitet som følge.

DKs vurderinger:

Anmelderkompetanse:

På DNTs Generalforsamling den 26. og 27. april 2014 ble følgende tilføyelse tatt inn DNTs Lov § 12-3, 3.ledd:

Styret i DNT kan vedta en beslutning om anmeldelser i saker som angår DNTs dopingreglement kan overdras til godkjent påtaleorgan. Sistnevnte kan ha utenlandsk sammensetning.

Under sak 15-1/15 den 15. februar 2015 fattet styret i DNT følgende vedtak:

DNT styret vedtok at beslutninger om anmeldelse i saker som angår DNTs dopingreglement overdras til Skandinavisk Dopingkomité med umiddelbar effekt.

DK viser i denne sammenheng også til Dopingreglementets § 22 (1) og (3):

Styret i DNT kan inngå avtale om hel eller delvis overføring av kontroll og påtalekompetanse knyttet til dopingsaker (§ 22(1)).

Overføring av påtalekompetanse innebærer at DNTs samarbeidende organ gis myndighet til å fatte påtalemessige avgjørelser i medhold av dopingbestemmelsene, herunder adgang til å opptre som part i dopingsaker for DNTs Doms- og Appellkomité. (§ 22 (3)).

DK av den oppfatning at SDK har kompetanse til å fatte påtalemessige avgjørelser, herunder å anmelde overtredelser av dopingreglementet og til å opptre som partsrepresentant i dopingsaker.

Dopingreglementets gyldighet.

DNTs Dopingreglement fastsettes av styret i DNT med hjemmel i DNTs lov § 13-1, jfr. LMDs forskrift av 1.mars 2007 (FOR-2007-03-01-231). Dopingreglementet er revidert en rekke ganger ette ikrafttredelsen, senest ved styrevedtak i DNT den 13. desember 2014.

Av nevnte forskrifts § 7, 2. ledd fremgår det at nye reglementer og endringer i reglementene skal legges fram for Mattilsynet, og ikke som anført av anmeldte godkjennes av Det Kongelig Landbruks- og Matdepartement.

I praksis skjer dette ved at Mattilsynet orienteres om de endringer som er foretatt i reglementet ved oversendelse av nytt reglement. Denne praksis er i samsvar med Mattilsynets krav.

Inhabilitet:

Advokat Kjenner har nedlagt påstand om at Anne Wangen, Birgit Ranheim og Lise Westergren i henhold til DNTs lov § 2-8, 2 ledd må anses som inhabile i saken. Ingen av disse har erklært seg inhabile.

DNTs lov § 2-8, 2 ledd omhandler inhabilitet som følge av andre særegne forhold. For å rammes av denne bestemmelsen må følgende 2 hovedvilkår være oppfylt;

- det må foreligge særegne forhold
- forholdene må «være egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet».

Forhold som betraktes som særegne kan bl.a. være forhold av familiær, økonomisk eller ideelle relasjoner. Også personlige forhold som vennskap og uvennskap kan komme i betraktning. Det må imidlertid dreie seg om et virkelig nært vennskap eller et klart uvennskap. Uenighet om faglige spørsmål er ikke nok. Et påstått personlig motsetningsforhold er heller ikke tilstrekkelig til å medføre inhabilitet.

Anne Wangen er ansatt som sjefsveterinær i DNT og medlem i SDK, som har utferdiget anmeldelse. Innsigelsen mot Wangen er begrunnet med at hun i fra januar til mars 2014 var veterinær for Bo Westergaard. Samarbeidet ble avsluttet da Wangen ble tilsatt i DNT. Slik DK har oppfattet det var dette et ordinært forretningsmessig samarbeid uten uoverensstemmelser eller konfrontasjoner mellom partene. DK kan ikke se at den forholdsvis korte tiden Wangens arbeidet som veterinær for Westergaard alene skal medføre at hun er inhabil i omhandlede sak.

Birgit Ranheim Ranheim er professor ved Norges Veterinærhøgskole (NVH), Institutt for mattrygghet og infeksjonsbiologi. Hun er leder for UUD. Innsigelsen mot Ranheim er begrunnet med uttalelser hun skal ha kommet med i forbindelse med UUDs utredning.

Det er ikke i løpet av forhandlingene, verken gjennom vitneavhør eller på annen måte ført bevis for at Ranheim har kommet med uttalelser som skulle gjøre henne inhabil til å utrede de forhold som er avdekket gjennom de positive treningsprøvene på Westergaards stall.

Vitnet Maja Winterfeldt bekreftet i sin forklaring at det i sammenheng med flere av de forholdene som ble tatt opp med henne fra Ranheims side i forbindelse med besøket på Westergaards stall ble opplyst at dette var rykter, og ikke påstander som Ranheim selv sto inne for.

Birgit Ranheim har opplyst at hun ut over arbeidet i UUD ikke har noe kjennskap til Westergaard eller hans virksomhet.

Lise Westergren er veterinær og har praktisert som dette i 20 år. Hun er varamedlem til UUD og har sammen med Ranheim utarbeidet UUD rapport datert 12.06.2015. Innsigelsen mot Westergren er bl.a. begrunnet ut i fra en travhest fra Norge som Westergaard fikk inn på sin stall i Danmark i 2010. Denne hesten var behandlet av Westergren før den ble eksportert fra Norge. DK legger til grunn av Westergaard og Westergren ikke var enige om hvordan den videre behandling av hesten skulle skje, og om behandlingen skulle utføres av en veterinær eller av Westergaard selv. Ut over dette har Westergren ikke hørt noe om dette forholdet før det ble tatt opp i forbindelse med denne saken.

DK legger til grunn at det forelå en faglig uenighet mellom Westergren og Westergaard i 2010 i forbindelse med behandlingen av omhandlede travhest.

Etter DKs oppfatning er ikke faglig uenighet alene tilstrekkelig grunn til at det skal utløse inhabilitet. Det må i en slik vurdering også ses hen til uenighetens karakter og til at omhandlede sak ligger langt tilbake i tid (5 år).

Både Ranheim og Westergren har forsikret at den utredningen de har foretatt i omhandlede sak er basert på en faglig vurdering av de prøveresultater som foreligger og det som er avdekket i forbindelse med UUDs arbeid.

DK vil bemerke at denne saken har sitt utgangspunkt i at 4 travhester i Bo Westergaards varetekt har testet positivt for karensbelagte legemidler i treningsprøver uten at behandlingen er ført inn i hestenes helsekort.

Dopingprøvene er analysert ved autoriserte prøvelaboratorier uten at noen av de personene det er reist habilitetsinnvendinger mot har hatt noen innflytelse på analyseresultatene. Prøveresultatene er heller ikke bestridt av anmeldte.

De det er reist habilitetsinnvendinger mot har kun deltatt i den utredningen som er foretatt av UUD etter at de positive prøvene forelå (Ranheim/Westergren) eller deltatt i de vurderinger som ble foretatt i SDK forut for at forholdet ble anmeldt til DK (Wangen).

DK har forståelse for at personer som avgir forklaring i forbindelse med utredninger etter positive dopingprøver kan føle dette ubehagelig. UUD har imidlertid som oppgave å forsøke å avdekke årsakene til de positive prøvene. Gjennom dette arbeidet må de nødvendigvis stille kritiske spørsmål til de som er/kan være implisert. Etter DKs oppfatning inngår det i dette arbeidet å ta opp alle forhold som relevante i saken for at utredningen skal bli så grundig som mulig. Det utredningsarbeidet UUD utfører i en dopingsak kan til en viss grad sammenlignes med de oppgaver politiet utfører i form av etterforskning og avhør av mistenkte og vitner i en straffesak.

DK deler ikke det synet at medlemmer av UUD skal anses som inhabile som følge av at de konfronterer de som forklarer seg i forbindelse med en utredning i sammenheng med positive dopingtester, med bl.a. rykter som verserer eller stiller kritiske spørsmål. DK er tvert imot av den oppfatning at dette er nødvendig for at UUD skal utføre sin utredningsoppgave.

Det kan etter DKs vurdering heller ikke medføre inhabilitet at det i forbindelse med en slik utredning påpekes forhold som avdekkes i forbindelse med utredningen og som ikke er i samsvar med de regler som gjelder med hensyn til oppbevaring/merking av karenstidsbelagte medikamenter m.m., eller at lokaler og transportmidler som benyttes i den virksomheten som kontrolleres blir undersøkt.

Etter en samlet vurdering har DK kommet til at de forhold som ligger til grunn for de innsigelser som er fremsatt vedrørende disse personenes habilitet ikke er av en slik karakter at de er egnet til å svekke tilliten til deres upartiskhet.

Kjennelse

1. Anmeldtes innsigelser mot SDKs anmelderkompetanse tas ikke til følge
2. Anmeldtes innsigelser mot Dopingreglementets gyldighet tas ikke til følge.
3. Anmeldtes innsigelser om at Wangen, Ranheim og Westergren må kjennes inhabile tas ikke til følge.

Kjennelsen er enstemmig.

Inge Tonholm

Jens Kr.Grønsand

Per Dag Hole